دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی لرستان
دانشکده پرستاری و مامایی خرم‌آباد

بررسی اثر تعدیل محرک های حسی، بر شاخص های همودینامیک و سطح هوشیاری بیماران کماتوز: کارآزمایی بالینی

نگارنده:

ویدا شیرویه

جهت اخذ درجه کارشناسی‌ارشد در رشته مراقبت‌های ویژه پرستاری

استاد راهنما:

دکتر پرستو کردستانی مقدم

استادان مشاور:

دکتر خدیجه حیدری زاده

دکتر مهدی بیرجندی

شهریور ماه ۱۴۰۵

مقدمه: بخش مراقبت های ویژه یکی از پیچیده ترین محیط های درمانی است که بیماران بدحال را به طور همزمان در معرض اضافه بار حسی و محرومیت حسی قرار می دهد. این تناقض محیطی، موجب عدم تعادل در سیستم حسی و بروز پاسخ های فیزیولوژیک و روانی نامطلوب می گردد و با تعدیل محرکات حسی، قابل پیشگیری است. مطالعه ی حاضر با هدف "بررسی اثر تعدیل محرک های حسی، بر شاخص های همودینامیک و سطح هوشیاری بیماران کماتوز" انجام شد.

مواد و روش ها: این مطالعه کارآزمایی بالینی یک سوکور در سال ۱۴۰۵-۱۴۰۴ روی ۵۰ بیمار کمایی بستری در بیمارستان شهید چمران شهرستان بروجرد انجام شد. بیماران با استفاده از روش تصادفی بلوکی طبقه بندی شده براساس جنس و نمره آپاچی، به دو گروه ۲۵ نفره آزمون و کنترل تخصیص یافتند. گروه آزمون، پیام های صوتی ضبط شده با صدای اعضای خانواده را دو بار در روز به مدت ۳ روز متوالی بین ساعت های ۱۰ تا ۱۲ صبح و ۱۶ تا ۱۸ عصر دریافت کردند. سپس، از وسایل حفاظتی برای ماسکه کردن صداهای محیط و نور، از ساعت ۲۱ تا ساعت ۶ صبح روز بعد به مدت ۳ روز متوالی به کار برده شد. گروه کنترل، مراقبت های روتین را بدون دریافت پیام صوتی و ماسکه کردن شبانه صداها و نور، دریافت کردند. داده ها توسط پرسشنامه مشخصات فردی و برگه فلوشیت پرستاری ICU بیمارستان جمع آوری گردید. تجزیه و تحلیل داده ها با استفاده از آمار توصیفی، آزمون تی زوج، تحلیل کواریانس و کای اسکوار در نرم افزار SPSS-۲۶ با اطمینان ۰/۹۵ انجام شد. اندازه اثر با استفاده از شاخص اتای جزئی محاسبه گردید.

یافته ها: گروه کنترل و آزمون از نظر ویژگی‌های جمعیت‌شناختی و بالینی در ابتدای مطالعه تفاوت معنا داری نداشتند. میانگین متوسط فشار شریانی از روز دوم مداخله به بعد و تعداد نبض، تنفس و اشباع اکسیژن شریانی، از روز سوم مداخله به بعد در مقایسه با قبل از مداخله بین دو گروه تفاوت معنی داری داشت($P<۰/۰۵$). اما تفاوت معنی داری بین میانگین سطح هوشیاری و روزهای بستری، در پایان مداخله بین دو گروه آزمون و کنترل مشاهده نشد($P>۰/۰۵$). بیشترین اندازه اثر مربوط به متوسط فشار شریانی($\eta^2p=۰/۱۷$) و اشباع اکسیژن شریانی($\eta^2p=۰/۱۶$) و کمترین مربوط به سطح هوشیاری($\eta^2p=۰/۰۳$) بود.

نتایج: بسته مراقبتی تعدیل محرکات حسی برخلاف میانگین سطح هوشیاری و تعداد روزهای بستری، روی شاخص های همودینامیک بیماران در بخش ICU از نظر آماری معنی دار بوده است، همچنین اندازه اثر نشان داد که این تغییرات عمدتا در محدوده تاثیر بزرگ تا متوسط قراردارند. با توجه به تجمع اثرات مثبت بر روی چندین شاخص فیزیولوژیک، این مداخله به عنوان یک رویکرد مکمل در مراقبت های حمایتی بیماران کماتوز توصیه می شود.

واژگان کلیدی: تعدیل محرکات حسی؛ شاخص های همودینامیک؛ سطح هوشیاری؛ بخش مراقبت های ویژه